

Oppilaaksiotto ja esioppilaaksiotto

Sivistysvaliokunta 09.12.2025

Valmistelu ja lisätiedot opetuspäällikkö Jarno Ovaska jarno.ovaska[at]orimattila.fi
varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Lepistö,
johanna.lepisto[at]orimattila.fi

Orimattilan kaupungin hallintosäännön (Luku 6, §7) mukaan sivistysvaliokunta päättää oppilaaksiotto- ja lähikoulualueista sekä oppilaaksi ottamisen perusteista.

Koulutulokkaiden ja esioppilaiden oppilaaksiotto

Perusopetuslain 6 § määrittelee oppilaan koulupaikan määräytymisen. Kunnassa opetus tulee järjestää niin, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. Orimattilassa perusopetuslain mukaisesta esiopetuksesta vastaavat varhaiskasvatuspalvelut. Esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta annetaan useissa päiväkodeissa sekä osassa kouluja.

Kunnan tulee osoittaa oppivelvolliselle lähikoulu tai muu soveltuva paikka, jossa oppilaalle annetaan perusopetuslain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Perusopetuslain 28 § määrittää oppivelvollisen ja esioppilaan oikeuden pyrkiä ns. toissijaiseen kouluun tai esiopetusyksikköön. Lähikoulun sijasta toissijaiseen kouluun tai esiopetusyksikköön hakeutuviin oppilaisiin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia. Orimattilan esi- ja perusopetuksessa koko Orimattila muodostaa yhden oppilaaksiottoalueen.

Orimattilan kaupungin hallintosäännön mukaan sivistysvaliokunta määrittelee oppilaaksiottoalueen lisäksi oppivelvollisten lähikoulualueet. Lähikoulualueita ja esiopetusalueita tarkastellaan säännöllisesti suhteessa koulujen ja yksikköjen tiloihin ja opetuksen järjestämistarpeeseen ja samalla pyritään tasaamaan koulujen välillä

oppilasmääriä ja muodostamaan mahdollisimman tasakokoisia opetusryhmiä.

Oppilaaksiottokriteerit tarkastetaan vuosittain, jolloin on järkevää, että sivistysvaliokunta vahvistaa samalla Orimattilan kaupungin koulujen lähikoulualueet ja esiopetusalueet. Aloittevien ikäluokkien koot ovat ajankohtaisten väestörekisteritietojen mukaan seuraavat:

Vuosi	1.luokalla aloittavat	esiopetuksessa aloittavat
2026	151	141
2027	141	130

Syksyllä 2026 koulunsa aloittavan ikäluokan koko on 151 oppilasta. Esiopetuksessa aloittavan ikäluokan koko on 141 esioppilasta.

Esiopetusta järjestetään toimintavuonna 2026-2027 useissa kunnallisissa päiväkodeissa sekä Jokivarren että Myllylän kouluilla. Myös Lintulan päiväkodin yhteydessä toimintansa aloittavassa luontoryhmässä on mahdollisuus järjestää esiopetusta. Esioppilaaksioton periaatteisiin (liite nro 5: Liite 3 Esioppilaaksioton periaatteet 2026-2027)) esitetään palveluverkon tiivistettyä seuraavaa muutosta: Esioppilaiden minimilukumäärän sijaan ryhmiä lukuvuosittain perustettaessa huomioidaan lapsen tiedossa olevan koulupolun jatkumo. Muutokset ja tarpeettomat kohdat on merkitty liitteeseen nro 5 (liite nro 5: Liite 3 Esioppilaaksioton periaatteet 2026-2027). Lähiesiopetusalueet ja toimipaikat ovat liitteessä nro 8 (Liite nro 8:Liite 4 Esiopetuksen lähiesiopetusalueet 2026-2027).

Järvikunnan koulun lakkauttaminen etenee kaupunginvaltuuston päätöksen 6.6. 2024 § 38 mukaisesti siten, että kaikki Järvikunnan koululaiset siirtyvät tulevasta lukuvuodesta 1.8. 2026 alkaen Tönnön kouluun. Järvikunnan koululaisten siirtymistä Tönnön kouluun on lähdetty suunnittelemaan elokuussa 2025. Luokkakokojen osalta todetaan, että tämän hetken suunnitelman mukaan 1.-3.-luokkalaiset Järvikunnan koulun oppilaat siirtyvät suoraan olemassa oleviin Tönnön koulun luokkiin. 4.-6.-luokkien osalta Järvikunnan koulun oppilaat muodostavat omat ryhmänsä (4.-lk ja yhdysluokka 5.-6.-lk), jotta oppilasmäärät eivät kasva opetuksen järjestämisen kannalta liian suuriksi. Tämä väliaikainen resurssitarve on palveluverkkopäätöksessä v. 2024 ja v. 2026 talousarviossa huomioitu.

Lukuvuoden 2026-2027 keskustan lähikoulualueen osalta esitetään, että Jokivarren kouluun tulee kaksi aloittavaa ryhmää, Myllylän kouluun kaksi aloittavaa ryhmää ja Tönnön kouluun yksi aloittava ryhmä. Keskustan lähikoulualueella Jokivarren koululla, Myllylän koululla ja Tönnön koululla ei ole erikseen nimettyjä lähikoulualueita, vaan keskustan lähikoulualue on kouluille yhteinen alue, jossa oppilaille osoitetaan koulupaikka oppilaaksiottokriteereiden pohjalta oppilasmääriä tasaten. Järvikunnan koulun lähikoulualue poistuu, ja Järvikunnan alueen oppilaat liittyvät keskustan lähikoulualueeseen.

Lukuvuoden 2026-2027 oppilaaksiottokriteereihin on lisäksi määritetty oppilaaksiottoperusteet joustavaan perusopetukseen, pidennettyyn (jatkossa varhennettuun) oppivelvollisuuteen sekä valmistavaan opetukseen. Kriteereissä painotetaan edelleen koulunsa aloittavien ryhmien kokojen tasaamista. Oppilaaksioton perusteet tarkemmin liitteessä nro 6 (liite nro 6: Liite 1. Oppilaaksioton perusteet 2026-2027) ja lähikoulualueet liitteessä nro 7 (liite nro 7: Liite 2. Lähikoulualueet 2026-2027).

Oppilaaksiotto 7.-9.-luokilla

Orimattilan kaupungin sivistysvaliokunta on tehnyt päätöksen (§129 / 2023) yhdistää hallinnollisesti Orimattilan yhteiskoulu, Erkko-lukio sekä Jokivarren koulu. Hallinnollinen yhdistyminen on toimeenpantu siten, että kouluilla on yhteinen rehtori 1.8. 2024 alkaen. Orimattilan yhteiskoulu ja Erkko-lukio yhdistettiin yhdeksi oppilaitokseksi 1.1. 2025 alkaen opetushallituksen koulujen yhdistymistä ohjaavan ohjeistuksen mukaan. Saman ohjeistuksen mukaan Jokivarren koulu jätettiin omaksi kouluyksiköksi, jotta sitä ei tarvitse uudelleen perustaa siinä vaiheessa, kun Jokivarren koulu jää alakouluksi yläkoululaisten siirryttyä Yhteiskouluun. Fyysisen yhdistymisen on suunniteltu päätöstä tehtäessä alkavan vuosien 2026-2028 aikana. Hallinnollinen yhdistyminen on mahdollistanut pienimuotoisen opettajien käyttämisen eri yksiköissä neljän Jokivarren koulun opettajan opettaessa muutamia ryhmiä myös Yhteiskoulussa. Lisäksi muutamat yhteiset valinnaisaineryhmät ovat jatkaneet viime vuosien tapaan.

Orimattilan Yhteiskoulun tilakapasiteetti on suunniteltu n. 540-550 oppilaalle. Orimattilalaisten yläkoululaisten määrä pysyy vielä kevääseen 2029 saakka jonkin verran yli Orimattilan yhteiskoulun maksimitilakapasiteetin:

Lukuvuosi	Oppilasmäärä
2025-2026	598
2026-2027	580
2027-2028	580
2028-2029	570
2029-2030	551

Yhteen yläkouluun siirtyminen ennen vuotta 2029 tarkoittaisi lisätilan vuokraamisen tarvetta Orimattilan Yhteiskoulun lähistöltä ja edelleen Jokivarren koulun erikoisluokkatilojen (KOT ja FY/KE) käyttöä suurten ryhmämäärien vuoksi. Oppilaiden kouluviikkoon sisältyisi tunteja myös Jokivarren koulun erikoisluokkatiloissa siihen saakka, kunnes oppilasmäärä laskisi n. 550 tuntumaan tai sen alle. Ylimääräisiä vuokratukustannuksia ei ole sisällytetty sopeutettuun talousarvioon.

Keväällä 2026 päätöksentekoon valmistellaan Orimattilan keskustan alueen palveluverkkoon liittyviä vaihtoehtoja tuleville vuosille ja

vuosikymmenille toteutettavaksi muutaman vuoden päästä. Tämä osaltaan puoltaa myös sitä, että yläkoululaisten on järkevää käydä edelleen molemmissa yläkouluissa, sillä siirtymiselle ei ole välitöntä tiedossa olevaa tarvetta esimerkiksi Jokivarren koululla alkavien rakennus- tai peruskorjaustöiden vuoksi vuosina 2026-2028.

Orimattilan nuorisovaltuusto toteaa 12.5. 2025 valtuustoaloitteessaan, että yläkoulujen yhdistymistä suunniteltaessa asiassa ei ole kuultu nuorisovaltuustoa eikä tehty lapsivaikutusten arviointia.

Edellä kuvatuista lähtökohdista siirtyminen yhteen yläkouluun ei ole taloudellisesti eikä toiminnallisesti perusteltua ennen syksyä 2029. On kuitenkin henkilöstösuunnittelun vuoksi tärkeää, että yhteen yläkouluun siirtymisvuodesta tehdään tässä vaiheessa päätös. Opetuksen järjestämisen kannalta siirtyminen voidaan silloin ennakoida ja suunnitella parhaalla tavalla niin oppilaiden kuin henkilöstönkin näkökulmasta. Johtamisen näkökulmasta on tärkeää, että johtamisrakennetta kehitetään vuodesta 2026 lähtien edelleen. Kaikkiin kolmeen yksikköön tulee mahdollistaa johtamisresurssia päivittäisjohtamiseen mutta myös yhteen yläkouluun siirtymisen synergiaetujen (mm. tilat, opettajat, johtamisresurssi) suunnitteluun. Näin siirtymäaikana yhden yläkoulun edut ennakoidaan toiminnallisuuden, taloudellisuuden ja henkilöstösuunnittelun näkökulmista parhaalla tavalla.

Opetuspalvelut esittävät, että vuosiluokkien 7.-9.- oppilaaksiotto pysyy ennallaan. Yhteen yläkouluun siirrytään v. 2029 alkavana lukuvuonna elleivät palveluverkkomuutokset tai muut syyt sitä edellytä aikaisemmin.

Liitteet:

Liite nro 5: Liite 3 Esioppilaaksioton periaatteet 2026-2027

Liite nro 6: Liite 1: Oppilaaksioton perusteet lv. 2026-2027

Liite nro 7: Liite 2: Orimattilan lähikoulualueet lv. 2026-2027

Liite nro 8: Liite 4: Lähiesiöpetusalueet ja toimipaikat 2026-2027

Esittelijä Sivistysjohtaja Heidi Nygren

Päätösehdotus

Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä esi- ja perusopetuksen oppilaaksioton periaatteet, lähiopetusalueet ja toimipaikat lukuvuodelle 2026-2027. Sivistysvaliokunta päättää myös, että 7.-9.-luokkalaisten oppilaaksiotto säilyy edelleen Jokivarren koululla ja Orimattilan yhteiskoululla. Yhteen yläkouluun siirrytään syksyllä 2029, elleivät palveluverkkomuutokset tai muut syyt sitä edellytä aikaisemmin.

Päätös

Toimivalta Hallintosääntö 6. luku 7§

Jakelu